

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ**

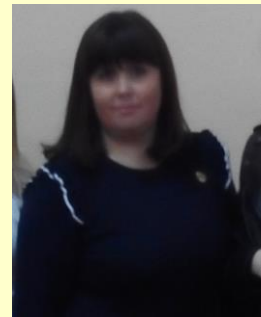

**Навчально-науковий інститут економіки,
управління, права та інформаційних технологій**

Кафедра публічного управління та адміністрування

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СТРЕСОСТІЙКІСТЬ ТА УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ**

Розробник: Ірина ШУПТА,
доцент кафедри публічного управління та
адміністрування, кандидат економічних наук, доцент

**Полтава
2020/2021 н.р.**

Назва навчальної дисципліни	Стресостійкість та управління конфліктами
Назва структурного підрозділу	Кафедра публічного управління та адміністрування навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> к. п. н., доцент Шупта Ірина Миколаївна <i>Контакти:</i> ауд. 494 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> iryna.shupta@pdaa.edu.ua
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: «Українська мова (за професійним спрямуванням)» та «Філософії».

Заплановані результати навчання

Мета вивчення дисципліни: вивчення і обговорення в інтерактивному форматі теоретичних і практичних аспектів конфліктної взаємодії у професійній діяльності, а також набуття досвіду стрес-менеджменту і саморегуляції.

Основні завдання навчальної дисципліни: здобути знання про основні терміни і визначення конфлікту і конфліктної взаємодії у професійній діяльності; розуміти структуру конфлікту і методи управління ним на кожному із етапів, розрізняти основні теорії потреб та їх застосування у менеджменті конфліктів; добирати ефективні стратегії конфліктної взаємодії, основні психологічні принципи попередження та вирішення конфліктів, а також ключові методи розгляду конфлікту як системного явища.

Навчальна дисципліна охоплює також такі проблеми та завдання: вміння встановлювати позитивний психологічний клімат між співрозмовниками; налагоджувати ділові контакти, підтримувати добрі робочі стосунки з партнерами та підлеглими; приймати позицію іншого, долати агресію та протистояти стресу; встановлювати причину конфліктної ситуації, аналізувати її та структурувати відповідно до обставин, ефективно впливати на людей під час конфлікту.

Компетентності:

загальні:

- здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями; здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Програмні результати навчання:

Діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей; демонструвати навички ефективного управління особистісним рівнем конфліктності та стресостійкості; визначати особистісні фактори конфліктної поведінки суб'єктів в трудовому колективі для оптимізації взаємостосунків учасників суперечливої взаємодії; ефективно розв'язувати внутрішньоособистісні конфлікти для забезпечення безконфліктного спілкування; виявляти проблемні ситуації та пропонувати шляхи їх розв'язання.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Конфлікт: поняття та предмет вивчення

Тема 2. Об'єктивні та суб'єктивні причини, функції виникнення конфліктів

Тема 3. Види конфліктів

Тема 4. Динаміка конфлікту та механізми його розвитку

Тема 5. Загальна характеристика внутрішньоособистісного конфлікту

Тема 6. Міжособистісні конфлікти

Тема 7. Міжгрупові конфлікти

Тема 8. Шляхи аналізу конфліктів

Тема 9. Стрес у професійній діяльності

Тема 10. Управління стресами в конфліктних ситуаціях

Тема 11. Прогнозування, запобігання та профілактика конфліктів

Тема 12. Управління конфліктами

Трудомісткість:

Денна форма:

Загальна кількість годин – 120.

Кількість кредитів – 4,0.

Форма семестрового контролю – залік.

Структура навчальної дисципліни за видами занять:

Денна форма:

Лекції – 16 год.

Практичні – 24 год.

Самостійна робота – 60 год.

Заочна форма:

Лекції – 6 год.

Практичні – 4 год.

Самостійна робота – 110 год.

Структура навчальної дисципліни:

Вид навчальної роботи	Назва теми / навчальні питання / завдання	Бали	
		денна форма	заочна форма
1	2	3	4
Тема 1. Конфлікт: поняття та предмет вивчення			
Лекція 1	Конфлікт як феномен соціального явища. Сутність конфлікту. Порівняння терміну конфлікт із іншими на позначення зіткнення. Структура конфлікту. Сторони конфлікту. Конфліктологія як наука та навчальна дисципліна. Становлення конфліктології як галузі наукового знання. Конфліктологія – інтегрована область наукових знань про конфлікт. Місце конфліктології в системі наук.		
Практичне заняття 1	<i>Практичне завдання 1.</i> Дискусія «Основи виникнення конфлікту у працях теоретиків конфліктології». <i>Практичне завдання 2.</i> Спробуйте встановити авторів різних тверджень. <i>Практичне завдання 3.</i> Робота над есе на пропонувані теми. <i>Практичне завдання 4.</i> Вправа «Абетка емоцій».	3	
Сам. робота 1	1. З'ясувати тлумачення ключових понять з опрацьовуваної теми до глосарію (поняття можуть заноситися до таблиці спеціально відведеного зошита чи виконуватися на комп'ютері – зразок оформлення титульної сторінки наводиться в додатку). 2. Підготуватися до практичного заняття з даної теми : дати	3	3,5

1	2	3	4
	<p>відповіді на запитання для самоконтролю знань з опрацьовуваної теми.</p> <p>3. Підготувати реферат на одну із запропонованих тем:</p>		
Тема 2. Об'єктивні та суб'єктивні причини, функції виникнення конфліктів			
Лекція 2	Складові елементи конфлікту. Суб'єктивні та об'єктивні причини виникнення конфліктів. Позитивні та негативні функції конфліктів. Поведінка людей у конфлікті. Двоїстий характер функції конфлікту	+	–
Практичне заняття 2	<i>Практичне завдання 1.</i> Ділова гра «Скарга». <i>Практичне завдання 2.</i> Вправа «Плюси і мінуси конфлікту». <i>Практичне завдання 3.</i> Рольова гра "Янгол і диявол". <i>Практичне завдання 4.</i> Визначення причин конфліктів	3	
Сам. робота 2	<p>1. З'ясувати тлумачення ключових понять з опрацьовуваної теми до глосарію (поняття можуть заноситися до таблиці спеціально відведеного зошита чи виконуватися на комп'ютері – зразок оформлення титульної сторінки наводиться в додатку).</p> <p>2. Підготуватися до практичного заняття з даної теми : дати відповіді на запитання для самоконтролю знань з опрацьовуваної теми.</p> <p>3. Підготувати повідомлення, в яких наводять приклади 10-15 професійних задач у своїй майбутній професії, при вирішенні яких необхідні знання з конфліктології.</p>	3	3,5
Тема 3. Види конфліктів			
Лекція 3	Класифікація конфліктів. Межі конфлікту. Коротка характеристика деяких видів конфліктів, зокрема: соціальних конфліктів, сімейних конфліктів, конфліктів у сучасних правових відносинах, конфліктів у сфері управління, економічних та педагогічних конфліктів.	+	–
Практичне заняття 3	<i>Практичне завдання 1.</i> Семінар-диспут «Конфлікти в суспільстві». <i>Практичне завдання 2.</i> Визначення типів виникаючих конфліктів в залежності від тих чи інших варіантів їх регулювання <i>Практичне завдання 3.</i> Аналіз конфліктів.	3	
Сам. робота 3	<p>1. З'ясувати тлумачення ключових понять з опрацьовуваної теми до глосарію (поняття можуть заноситися до таблиці спеціально відведеного зошита чи виконуватися на комп'ютері – зразок оформлення титульної сторінки наводиться в додатку).</p> <p>2. Підготуватися до практичного заняття з даної теми : дати відповіді на запитання для самоконтролю знань з опрацьовуваної теми.</p> <p>3. Дайте свою характеристику функцій конфлікту на основі тих функцій, які запропонував Е. Уткін, з точки зору їх змісту, повноти та переконливості.</p> <p>4. Проаналізувати причини конфлікту, які висловив відомий теоретик конфлікту Дж. Тернер.</p>	3	3,5
Тема 4. Динаміка конфлікту та механізми його розвитку			
Лекція 4	Анатомія конфлікту. Основні періоди й етапи розвитку конфлікту. Життєвий цикл конфлікту (на основі конфліктів). Механізми виникнення конфліктів	+	–

1	2	3	4
Практичне заняття 4	<i>Практичне заняття 1.</i> Назвіть основні фази конфлікту, коротко охарактеризуйте їх та наведіть конкретні приклади по кожній із фаз. <i>Практичне заняття 2.</i> Проаналізуйте наведену ситуацію з точки зору динаміки конфлікту. Які періоди та етапи розвитку конфлікту Ви в ній можете виокремити? <i>Практичне завдання 3.</i> Проведіть аналіз міжособистісної взаємодії та оцініть його конфліктність в наступній ситуації. <i>Практичне завдання 4.</i> Проведіть аналіз на предмет конфліктності міжособистісної взаємодії в наступній ситуації. <i>Практичне завдання 5.</i> Проведіть трансактний аналіз на предмет конфліктності міжособистісної взаємодії в наступній ситуації. <i>Практичне завдання 6.</i> Проведіть аналіз на предмет конфліктності міжособистісної взаємодії в наступній ситуації.	3	
Сам. робота 4	1. З'ясувати тлумачення ключових понять з опрацьовуваної теми до глосарію (поняття можуть заноситися до таблиці спеціально відведеного зошита чи виконуватися на комп'ютері – зразок оформлення титульної сторінки наводиться в додатку). 2. Підготуватися до практичного заняття з даної теми : дати відповіді на запитання для самоконтролю знань з опрацьовуваної теми. 3. Наведіть приклад ситуації, пов'язаної з конкретним конфліктом. Проаналізуйте запропоновану ситуацію з точки зору динаміки конфлікту. Які періоди та етапи розвитку цього конфлікту ви можете виділити? Для цього вам необхідно скористатися наступною таблицею 4.1 (див. методичні рекомендації).	3	3,5
Тема 5. Загальна характеристика внутрішньоособистісного конфлікту			
Практичне заняття 5	<i>Практичне завдання 1.</i> Робота з : методикою «Сім станів», опитувальником А. Басса – А. Дарки «Шкала агресивності та ворожості», методикою «Самооцінювання конфліктності». <i>Практичне завдання 2.</i> Гра-тренінг «Внутрішньоособистісні конфлікти»	3	
Сам. робота 5	1. З'ясувати тлумачення ключових понять з опрацьовуваної теми до глосарію (поняття можуть заноситися до таблиці спеціально відведеного зошита чи виконуватися на комп'ютері – зразок оформлення титульної сторінки наводиться в додатку). 2. Підготуватися до практичного заняття з даної теми : дати відповіді на запитання для самоконтролю знань з опрацьовуваної теми. 3. Підготувати (на вибір): есе «Проблема внутрішньоособистісного конфлікту в літературі, мистецтві», доповіді «Агресія як спосіб проживання внутрішньоособистісного конфлікту»	3	3,5
Тема 6. Міжособистісні конфлікти			
Практичне заняття 6	<i>Практичне завдання 1.</i> Кейс «Мобінг і босінг: як протистояти?» <i>Практичне завдання 2.</i> Трансактний аналіз конфліктних ситуацій. <i>Практичне завдання 3.</i>	3	

1	2	3	4
	Характеристика вербальних типів конфліктогенів		
Сам. робота 6	1. Підготувати конспект про особливості міжособистісних конфліктів. 2. Підготувати доповіді на пропоновані теми.	3	3,5
Тема 7. Міжгрупові конфлікти			
Практичне заняття 7	Практичне завдання 1. Заповнення таблиці 7.1. «Психологічні фактори впливу групи на індивіда, що деформують його поведінку (назва фактору, характеристика фактору, приклади прояву). Практичне завдання 2. Перегляд науково-популярного фільму про Стенфордський тюремний експеримент, обговорення після перегляду.	3	
Сам. робота 7	1. З'ясувати тлумачення ключових понять з опрацьовуваної теми до глосарію (поняття можуть заноситися до таблиці спеціально відведеного зошита чи виконуватися на комп'ютері – зразок оформлення титульної сторінки наводиться в додатку). 2. Підготуватися до практичного заняття з даної теми : дати відповіді на запитання для самоконтролю знань з опрацьовуваної теми. 3. Підготувати конспект про особливості міжгрупових конфліктів та підготувати доповіді на пропоновані теми.	3	3,5
Тема 8. Шляхи аналізу конфліктів			
Практичне заняття 8	<i>Практичне завдання 1.</i> Здійснити картографію конфлікту, зміст якого визначити самостійно. <i>Практичне завдання 2.</i> Робота з методикою покрокового аналізу конфлікту (Навчальний посібник Т. П. Дахно, І.С. Куревіної «Конфліктологія та теорія переговорів»)	3	
Сам. робота 8	1. З'ясувати тлумачення ключових понять з опрацьовуваної теми до глосарію (поняття можуть заноситися до таблиці спеціально відведеного зошита чи виконуватися на комп'ютері – зразок оформлення титульної сторінки наводиться в додатку). 2. Підготуватися до практичного заняття з даної теми : дати відповіді на запитання для самоконтролю знань з опрацьовуваної теми. 3. Підготувати презентації про експериментальні дослідження конфлікту.	3	3,5
Тема 9. Стрес у професійній діяльності			
Лекція 5	Сутність та зміст поняття «стрес». Поняття професійного стресу. Форми прояву стресу. Стадії розвитку стресу. Типи пристосування до стресу. Професійні та організаційні стреси. Стрес керівника. Синдром емоційного вигорання як результат професійного стресу. Ресурси стресостійкості.		
Практичне заняття 9	Підготовка та участь в роботі студентської науково-практичної конференції : «Стрес : ознаки, прийоми профілактики та подолання» (проблемні питання представлені в програмі конференції).	3	
Сам. робота 9	1. З'ясувати тлумачення ключових понять з опрацьовуваної теми до глосарію (поняття можуть заноситися до таблиці спеціально відведеного зошита чи	3	3,5

1	2	3	4
	<p>виконуватися на комп'ютері – зразок оформлення титульної сторінки наводиться в додатку).</p> <p>2. Підготуватися до практичного заняття з даної теми : дати відповіді на запитання для самоконтролю знань з опрацьовуваної теми.</p> <p>3. Підготувати доповіді для участі в роботі студентської науково-практичної конференції : «Стрес : ознаки, прийоми профілактики та подолання» (проблемні питання представлені в програмі конференції).</p>		
Тема 10. Управління стресами в конфліктних ситуаціях			
Лекція 6	Класифікація стресорів та їхніх наслідків. Сутність, фактори та види стресів. Динаміка розвитку внутрішнього напруження під час стресу. Умови запобігання стресам. Прийоми нейтралізації стресів. Формування навичок стресостійкості і саморегуляції.	+	–
Практичне заняття 10	Тренінг «Управління стресами: нова версія професійного життя»	3	
Сам. робота 10	Підготувати повідомлення на наступні питання: 1. Рівні та методи управління стресами. 2. Психологічна готовність членів протистояти стресам. 3. Прийоми виходу зі стресових ситуацій. 4. Тайм-менеджмент як інструмент управління стресами.	3	3,5
Тема 11. Прогнозування, запобігання та профілактика конфліктів			
Лекція 7	Сутність та значення процесів профілактики та запобігання виникненню конфліктів. Передумови успіху, труднощі профілактики та запобігання конфліктам. Технологія профілактики й запобігання конфліктам. Інструменти управління емоціями у профілактиці й запобіганні конфліктам.	+	–
Практичне заняття 11	1. Рольова гра «Поведінка у конфліктній ситуації, що виникла у взаєминах». 2. Психологічний тренінг з попередження конфліктів (1 етап. Знайомство (вправи «розповідь про себе», «Космічна швидкість», «Комплімент», «Вгадай тварину»). 2 Основний етап (вправи «Якби я... став (ла)...», «Адські вежі», «Рахунок», «позиція»). 3 Заключний етап (вправа «Прощання»).	3	
Сам. робота 11	1. З'ясувати тлумачення ключових понять з опрацьовуваної теми до глосарію (поняття можуть заноситися до таблиці спеціально відведеного зошита чи виконуватися на комп'ютері – зразок оформлення титульної сторінки наводиться в додатку). <p>2. Підготуватися до практичного заняття з даної теми : дати відповіді на запитання для самоконтролю знань з опрацьовуваної теми.</p> <p>3. Виконати наступне завдання: Робота з технікою м'якого критичного зауваження</p> <p>4. Спробувати зробити зауваження в якості куратора вашої академічної групи одному із студентів, використовуючи техніку м'якого критичного зауваження.</p>	3	3,5
Тема 12. Управління конфліктами			
Лекція 8	Стилі (стратегії) поведінки в конфлікті. Методи	+	+

1	2	3	4
	управління конфліками. Форми, варіанти та критерії завершення конфліктів. Переговори як універсальний метод вирішення конфліктів. Медіація та її роль у розв'язанні проблемних ситуацій.		
Практичне заняття 12	<i>Практичне завдання 1.</i> За ознаками конфліктних ситуацій, що наводяться далі, встановити якому стилю поведінки вона відповідає (табл.12.1). Дані занести до таблиці 12. 2. <i>Практичне завдання 2.</i> Вправа-розминка «3 позиції в конфлікті». <i>Практичне завдання 3.</i> Ділова гра «Потерпілі корабельну аварію»	3	8
Сам. робота 12	1. З'ясувати тлумачення ключових понять з опрацьовуваної теми до глосарію (поняття можуть заноситися до таблиці спеціально відведеного зошита чи виконуватися на комп'ютері – зразок оформлення титульної сторінки наводиться в додатку). 2. Підготуватися до практичного заняття з даної теми : дати відповіді на запитання для самоконтролю знань з опрацьовуваної теми. 3. Підготуватися до практичного заняття, виконавши письмово тестові завдання.	3	3,5

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавської державної аграрної академії та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Оцінювання результатів навчання:

Методи навчання:

словесні методи: лекція, розповідь-пояснення, бесіда;

наочні методи: ілюстрування (у сполученні з дистанційними, зокрема, веборієнтованими, технологіями);

практичні методи: практичні роботи;

робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання (60 балів).

Шкала та критерії оцінювання за формами оцінювання

Денна форма навчання

Назви тем	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти			Разом
	виконання практичних завдань	розв'язування тестів	виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Конфлікт: поняття та предмет вивчення	3	7	3	3
Тема 2. Об'єктивні та суб'єктивні причини, функції виникнення конфліктів	3		3	6
Тема 3. Види конфліктів	3		3	
Тема 4. Динаміка конфлікту та механізми його розвитку	3	7	3	3
Тема 5. Загальна характеристика внутрішньоособистісного конфлікту	3		3	6
Тема 6. Міжособистісні конфлікти	3		3	6
Тема 7. Міжгрупові конфлікти	3	7	3	3
Тема 8. Шляхи аналізу конфліктів	3		3	6
Тема 9. Стрес у професійній діяльності	3		3	6
Тема 10. Управління стресами в конфліктних ситуаціях	3	7	3	3
Тема 11. Прогнозування, запобігання та профілактика конфліктів	3		3	6
Тема 12. Управління конфліктами	3		3	6
Разом	36	28	36	100

Заочна форма навчання

Назви тем	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти			Разом
	виконання практичних завдань	розв'язування тестів	виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Конфлікт: поняття та предмет вивчення	-	7	3,5	10,5
Тема 2. Об'єктивні та суб'єктивні причини, функції виникнення конфліктів	-		3,5	3,5
Тема 3. Види конфліктів	-	7	3,5	10,5
Тема 4. Динаміка конфлікту та механізми його розвитку	-		3,5	3,5
Тема 5. Загальна характеристика внутрішньоособистісного конфлікту	-	7	3,5	10,5
Тема 6. Міжособистісні конфлікти	-		3,5	3,5
Тема 7. Міжгрупові конфлікти	-	7	3,5	10,5
Тема 8. Шляхи аналізу конфліктів	-		3,5	3,5
Тема 9. Стрес у професійній діяльності	-	7	3,5	10,8
Тема 10. Управління стресами в конфліктних ситуаціях	8		3,5	
Тема 11. Прогнозування, запобігання та профілактика конфліктів	-	7	3,5	10,5
Тема 12. Управління конфліктами	8		3,5	11,5
Разом	16	42	42	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Бардин Н., Жидецький Ю., Когут Я., Пряхіна Н., Ясінський В. Стрес та стресостійкість в діяльності працівників правоохоронних органів: Навчально-методичний посібник. Львів: Вид-во Львівського державного університету внутрішніх справ, 2020. 120 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3279/1/%D0%9F%D0%9E%D0%A1%D0%86%D0%91%D0%9D%D0%98%D0%9A%D0%A1%D0%A2%D0%A0%D0%95%D0%A1%D0%9E%D0%A1%D0%A2%D0%86%D0%99%D0%9A%D0%86%D0%A1%D0%A2%D0%AC.pdf>. (дата звернення: 08.01.2021).

2. Виноградова В.Є. Управління конфліктами. Навчальний посібник для слухачів Університетів «третього віку» / Під заг. ред. Спунбер Діани, Горбового А.Ю., Халецької А.А. Київ, 2017. 53 с. URL: <http://3au.dsum.edu.ua/wpcontent/uploads/2018/04/42.%D0%A3%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%BB%D0%B8%D0%BA%D1%82%D0%B0%D0%BC%D0%B8.pdf>. (дата звернення: 08.01.2021).

3. Жаворонкова Г.В., Скібіцький О.М., Сівашенко Т.В., Туз О.І. Управління конфліктами: Навч. пос. - К.: Кондор, 2010. 172 с.

4. Захарчин Г. М., Винничук Р. О. Управління конфліктами: Навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. 160 с.

5. Управление персоналом: теория и практика. Управление конфликтами и стрессами: Учебно-практич. пособ. / Под ред. А. Я. Кибанова. М.: Проспект. URL: <http://img.litmir.biz/166371.jpg>. (дата обращения: 08.01.2021).

6. Лебідь Н. Стресостійкість як особистісна властивість керівників-лідерів закладів середньої освіти : навчальний посібник. К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2016. 36 с. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/16413/1/N_Lebid_Stresostiikist_NDLKL.pdf. (дата звернення: 08.01.2021).

08.01.2021).

7. Пагава О.В, Гарькавець С.О., В. Харченко В.Є., Рачок О.Л. Стратегія подолання стресових станів учасниками навчально-виховного процесу : науково-методичний посібник. Северодонецьк: СПД Резніков В.С., 2015. 124 с. URL: https://sevpsiholog.at.ua/normativka/pagava_2015.pdf. (дата звернення: 08.01.2021).

Допоміжні

8. Дуткевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління: Навчальний посібник. К. : ЦУЛ, 2005. 456 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/417896.pdf. (дата звернення: 08.01.2021).

9. Єременко Л.В. Конфліктологія: навчальний посібник. Мелітополь: ФО-П Однорог Т. В., 2018. 219 с. URL: http://www.tsatu.edu.ua/shn/wp-content/uploads/sites/59/1-rozdil-posibnyk_yeremenko.pdf. (дата звернення: 08.01.2021).

10. Конфліктологія: підруч. для студентів вищ.навч. закл. юридич. спец. / Герасіна Л. М., Панов М. І., Н.П.Осіпова Н. П. та ін.; [За ред. професорів Л.М. Герасіної та М.І. Панова]. Харків: Право, 2002. 256 с.

11. Конфліктологія : навч. посіб [Ємельяненко Л.М., Петюх В.М., Торгова Л.В., Гриненко А.М.]; За заг. ред. В.М. Петюха, Л.В. Торгової. К.: КНЕУ, 2003. 315 с.

12. Конфліктологія: навч. посіб. / URL: Коваленко Д.В., Шалімова І.М., Корецький О. М., Бурбига В.А. URL: <https://pidruchniki.com/85341/psihologiya/konfliktologiya> (дата звернення: 08.01.2021).

13. Леонов Н. И. Конфликтология : учебное пособие для среднего профессионального образования. 4-е изд., перераб. и доп. Москва : Издательство Юрайт, 2019. 395 с. URL: (дата обращения: 08.02.2020).

14. Орлянський В. С. Конфліктологія: навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2007. с. URL: <http://padaread.com/?book=89867&pg=2>. (дата звернення : 08.01.2021).

15. Охременко, И. В. Конфликтология : учеб. пособ. для. 2-е изд., перераб. и доп. Москва : Издательство Юрайт, 2019. 154 с. URL: <https://stud.com.ua/148214/psihologiya/konfliktologiya>. <https://www.klex.ru/9lx>. (дата обращения: 08.01.2021).

16. Пірен М.І. Конфліктологія: підручник. К. : МАУП, 2003. 360 с. URL: <https://studfiles.net/preview/5194699/>. (дата звернення: 08.01.2021).

17. Примуш М.В. Конфліктологія: Навч. посіб. К. : ВД «Професіонал», 2006. 288 с. URL: <http://studentam.net.ua/content/category/24/318/86/>. (дата звернення: 08.01.2021).

18. Скібіцька Л.І. Конфліктологія : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2007. 384 с., 2017. 319 с.

19. Слободанюк А. В., Андрущенко Н.О. Психологія управління та конфліктологія: навч. посіб); { Із змінами, внесеними згідно із Законом N 1096-IV (1096-15) від 10.07.2003, ВВР, 2004, N 6, ст.38 } {Офіційне тлумачення до Закону див. в Рішенні Конституційного Суду N 35-рп/2009 (v035p710-09) від 24.12.2009 } { Із змінами, внесеними згідно із Законами N 4719-VI (4719-17) від 17.05.2012, ВВР, 2013, N 15, ст.97 N 5026-VI (5026-17) від 22.06.2012, ВВР, 2013, N 22, ст.216 N 5458-VI (5458-17) від 16.10.2012, ВВР, 2013, N 47, ст.659}. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua> (дата звернення: 08.01.2021).

20. Кашапов, М. М. Основы конфликтологии : Учебное пособие для академического бакалавриата. Москва : Издательство Юрайт, 2018. 116 с. URL: <https://www.biblio-online.ru/bcode/423311> (дата обращения: 08.01.2021).

21. Тихомирова Є. Б., Постоловський С. Р. Конфліктологія та теорія переговорів: Підручник. Рівне : Перспектива, 2007. 389 с. URL: <http://esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/417/1/conflictology.pdf>. (дата звернення: 08.01.2021).

22. Фесенко Г. Г. Психологія управління та конфліктологія: Конспект лекцій (для студентів спеціальності 8.14010101 «Готельна і ресторанна справа») [Електронний ресурс] : Навч. посіб. / Г. Г. Фесенко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Х. : ХНУМГ, 2013. 132 с. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/35075/1/2013%20%D0%BF%D0%B5%D1%87.%2058%D0%9B%20%D0%9F%D0%A3%D1%96%D0%9A.pdf>. (дата звернення: 08.01.2021).

23. Яхно Т. П., Куреевіна І.О. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2012. 168 с. URL: <https://www.twirpx.com/file/824987/>.(дата звернення: 08.01.2021).

Інформаційні ресурси

1. Аналитик. Киевский центр политических исследований и конфликтологии: веб-сайт. URL: <http://www.analitik.org.ua/>. (дата звернення: 28.08.2019). (дата звернення: 08.01.2021).
2. Конфліктологія та основи кризових ситуацій : веб-сайт. URL: https://wiki.cuspu.edu.ua/index.php/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%BB%D1%96%D0%BA%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F_%D1%82%D0%B0_%D0%BE%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8_%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85_%D1%81%D0%B8%D1%82%D1%83%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9. (дата звернення: 08.01.2021).
3. Конфліктологія. навчальні матеріали онлайн : веб-сайт. URL: <https://stud.com.ua/politologiya/Page-2>. (дата звернення: 08.01.2021).
4. Конфліктологія: веб-сайт. URL: <https://admissions.kpfu.ru/node/3723686>. (дата звернення: 08.01.2021).
5. КОНФЛИКТОЛОГИЯ / NOTA BENE: веб-сайт. URL: <https://nbpublish.com/cfmag/>. (дата звернення 08.01.2021).